

Handläggare
Torbjörn Adolfsson
VA- och avfallschef
Samhällsbyggnadsförvaltningen
0140-681 96
torbjorn.adolfsson@tranas.se

Mottagare
Teknik- och griftegårdsnämnden
Kommunfullmäktige

VA-taxa år 2023 för Tranås kommuns allmänna vatten och avloppsanläggning

Förvaltningens förslag till beslut är

- att** teknik- och griftegårdsnämnden godkänner föreslagna VA-taxor för Tranås kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning gällande år 2023.
- att** teknik- och griftegårdsnämnden lämnar föreslagna VA-taxor till kommunfullmäktige för antagande.

Sammanfattning

VA-verksamheten är helt taxefinansierad, det vill säga finansieras via bruks- och anläggningsavgifter. Inga skattemedel används och verksamheten drivs enligt självkostnadsprincipen och är därmed inte vinstdrivande.

För att VA-verksamhetens intäkter ska ligga i balans med kostnaderna för 2023 krävs en taxehöjning med ca 13,4 % av bruksavgiften. Bruksavgiften består av en fast avgift och en rörlig avgift. Taxehöjning görs med 20 % på den fasta avgiften och med 7 % på den rörliga avgiften.

För att intäkterna från anläggningsavgiften ska täcka kostnaderna för utbyggnaden av Tranås kommuns nästa bostadsområde Norraby 4 kommer anläggningsavgiften för ett typhus A inte att behöva höjas, då denna taxejustering gjordes under 2022.

Beskrivning av ärendet

VA-verksamheten finansieras helt och hållet via bruks- och anläggningsavgifter, vilket innebär att verksamheten inte bedrivs med hjälp av skattemedel. Självkostnadsprincipen råder varför verksamheten inte är vinstdrivande.

VA-avgifterna består av anläggningsavgifter samt bruksavgifter. Avgifterna ska vara så rättvist fördelade som möjligt utefter den nytta fastighetsägarna anses ha av vattentjänsterna som VA-kollektivet tillhandahåller. Bruksavgifterna går direkt mot resultat i den årliga driftbudgeten.

Anläggningsavgift betalar kund som för första gången ansluter sin fastighet till någon av VA-kollektivets vattentjänster. Av anläggningsavgiften går 10 % av avgiften direkt mot resultatet och övriga 90 % läggs in i en investeringsfond, som sedan skrivs av under en 50-årsperiod.

Anläggningsavgifterna kommer att behöva höjas årligen under den kommande perioden, i syfte att kostnaderna för utbyggnationen av den kommunala VA-anläggningen till nya områden ska täckas av intäkterna från anläggningsavgiften.

Brukningsavgiften

För att VA-verksamhetens intäkter ska ligga i balans med kostnaderna för 2023 krävs en taxehöjning med ca 13,4 % av brukningsavgiften. Brukningsavgiften består av en fast avgift och en rörlig avgift. Taxehöjning görs med 20 % på den fasta avgiften och med 7 % på den rörliga avgiften.

- För typhus A, en enfamiljsvilla med en tomtyta på 800 m² samt ansluten till nyttigheterna vatten, spillvatten och dagvatten med en vattenförbrukning om 150 m³/år, höjs brukningsavgiften från 8 175,25 kronor/år, inklusive moms, till 9 378 kronor/år, inklusive moms. Detta innebär att brukningsavgiften för ett typhus A höjs med 1 202,75 kronor/år, inklusive moms.
- För typhus B, en flerfamiljsfastighet med 15 lägenheter, med en tomtyta på 800 m² samt ansluten till nyttigheterna vatten, spillvatten och dagvatten med en vattenförbrukning om 2000 m³/år, höjs brukningsavgiften från 53 937,50 kronor/år, inklusive moms, till 58 961 kronor/år, inklusive moms. Detta innebär att brukningsavgiften för ett typhus B höjs med 5 023,50 kronor/år, inklusive moms.

VA-taxan budgeteras 2023 generera 47 591 965 kronor i intäkter och dessa budgeterade intäkter är fördelade enligt följande:

- 44 938 065 kronor kommer från brukningsavgiften,
- 700 000 kronor kommer från försäljning av vatten till Boxholms kommun,
- 339 900 kronor kommer som ersättning från avfallsverksamheten för att VA-kollektivet hanterar lakvattnet från Norraby deponi,
- 420 000 kronor behandlingsavgift slam från enskilda brunnar
- Övriga intäkter kommer från anläggningsavgiften (1 194 000 kronor)

Övriga intäkter budgeteras generera ca 770 000 kronor, som är budgeterade intäkter fördelade enligt följande:

- 250 000 kronor kommer från försäljningskostnader av gas samt värme till fastigheten Tranå kvarn 1:4 (Näckström)

- 520 000 kronor kommer från ränteintäkter

Budgeterade kostnader 2023 har ökat med ca 5 600 000 kronor från budget 2022 och denna ökning beror på:

- ökade kostnader i driften för VA-verk: ca 3 500 000 kronor, beror framförallt på ökade elkostnader (ca 2 400 000 kr), lönekostnader och övriga driftkostnader.
- ökade kostnader i driften för drift rörnät: ca 700 000 kronor
- ökade övergripande kostnader: ca 1 400 000 kronor i synnerhet kapitalkostnader (avskrivnings- och räntekostnader)

Anläggningsavgiften

Anläggningsavgiften kommer inte att behöva höjas för typhus A och B, utan intäkterna från anläggningsavgiften kommer täcka kostnaderna för utbyggnaden av Tranås kommuns nästa bostadsområde Norraby 4 och andra byggnationer under 2023.

- För typhus A, en enfamiljsvilla med en tomtyta på 800 m² samt ansluten till nyttigheterna vatten, spillvatten och dagvatten, är avgiften från 161 250 kronor, inklusive moms.
- För typhus B, en flerfamiljsfastighet med 15 lägenheter, med en tomtyta på 800 m² samt ansluten till nyttigheterna vatten, spillvatten och dagvatten, är avgiften från 598 750 kronor, inklusive moms.

Omvärldsanalys

VA-kollektivet står inför stora investeringsbehov nu och i framtiden vilket innebär att taxan behöver höjas under den kommande perioden. Reinvesteringarna i den befintliga infrastrukturen, det vill säga ledningar och verk, är eftersatta och det ställs även nya strängare krav på avloppsreningen. Likaså kostnader med anledning av ändrade klimatförhållanden exempelvis skyfall och framtida försäkringskostnader påverkar.

Tranås kommuns VA-taxa ligger under medel i jämförelse med övriga VA-Sverige vid en jämförelse beräknat på 2022 års VA-taxa.

- Brukningsavgiften för ett typhus A i Tranås kommun är 8 175,25 kronor/år, inklusive moms. Medel för brukningsavgiften i VA Sverige för ett typhus A är 8 538 kronor/år, inklusive moms.
- Brukningsavgiften för ett typhus B i Tranås kommun är 53 937,50 kronor/år, inklusive moms. Medel för brukningsavgiften i VA Sverige för ett typhus B är 79 540 kronor/år, inklusive moms.
- Anläggningsavgiften för ett typhus A i Tranås kommun är 161 250 kronor/år, inklusive moms. Medel för anläggningsavgiften i VA Sverige för ett typhus A är 161 889 kronor/år, inklusive moms.

- Anläggningsavgiften för ett typhus B i Tranås kommun är 598 750 kronor/år, inklusive moms. Medel för bruksavgiften i VA Sverige för ett typhus B är 515 842 kronor/år, inklusive moms.

Jämförelsepriser 2022: Bruksavgift typhus A närliggande kommuner

- Mjölby kommun: 8 737 kronor, inklusive moms
- Nässjö kommun: 8 348,13 kronor, inklusive moms
- Tranås kommun: 8 175,25 kronor, inklusive moms

Jämförelsepriser 2022: Anläggningsavgift typhus A närliggande kommuner

- Mjölby kommun: 148 060 kronor, inklusive moms (servisavgift+förbindelsepunktavg)
- Nässjö kommun: 166 300 kronor, inklusive moms
- Tranås kommun: 161 250 kronor, inklusive moms

Samråd

Information om teknik- och griftegårdnämndens Mål och budget 2023 med plan 2024-2025 lämnas vid förvaltningssamverkan den 9 september 2022.

Ekonomi

VA-verksamheten är helt taxefinansierad, det vill säga finansieras via bruks- och anläggningsavgifter. Inga skattemedel används och verksamheten drivs enligt självkostnadsprincipen och är därmed inte vinstdrivande.

Lagstöd

- Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande, daterat 2022-09-01
- VA-taxa 2023

Beslutet skickas till

VA- och avfallsavdelningen
Kommunfullmäktige

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Patrik Karlsson
Samhällsbyggnadschef

Torbjörn Adolfsson
VA- och avfallschef